

Evidència científica i inclusió educativa: TEA (7)

written by Javier Pérez Bermejo | 26 de January de 2024

Un halo d'esperança per a xiquets i xiquetes amb TEA i les seues famílies

7 – Resultats i situació actual

[Esta és la continuació d'un [article anterior](#)]

Considere important ressaltar que tota la informació recollida en els articles la vaig complementar amb multitud d'articles sobre inclusió educativa trobats a la [web de comunitats d'aprenentatge](#). Va ser una sorpresa molt grata conèixer que durant els anys previs a la pandèmia es van fer tants esforços, experiències i desenvolupaments a l'àrea de la inclusió educativa. Sense este desenvolupament, esta experiència mai no hauria tingut èxit.

Il·lustració: Celebració de St Andrew's (dia d'Escòcia) a la biblioteca tutoritzada en l'actualitat.

L'aplicació de l'evidència científica ha sigut difícil i àrdua, però gràcies a esta evidència científica he pogut contribuir a millorar les condicions d'una persona necessitada. Pocs sentiments són tan intensos com el que ara mateix sent, he sentit durant este temps i sentiré quan recorde estes vivències. No obstant això, **queda un llarg camí per recórrer per a acceptar l'evidència científica com a esperança per a les persones amb TEA i les seues famílies. Haurem de seguir actuant fermes i demostrar que no té menys sentiments qui aplica l'evidència científica amb rigor i que, a la seua aplicació, subjauen components ètics, sentimentals i solidaris del màxim valor.**

La majoria dels professionals que han treballat amb nosaltres m'atribuïxen a mi el mèrit, fent atribucions personals de per què l'estudiant sols em seguix a mi, com si fóra per empremta, i jo sempre responc de la mateixa manera: sols ha avançat perquè tot el que faig ho faig

respectant al màxim les guies que en estos articles vaig aprendre. **M'agradaria cridar l'atenció a unes paraules que vaig escoltar a Michael Apple en una intervenció fa temps: moltes vegades, quan treballem en situacions extremes, no existixen les victòries completes, sinó que es fan dos passos endavant, i després pas i mig enrere; queda un avanç molt lleu, però ferm.** En els pitjors moments, vaig haver d'analitzar de manera molt detallada si de debò hi havia millores. Quan pensava en el dia a dia, hora a hora, no podia afirmar si n'hi havia o no, ja que els avanços i retrocessos eren continus. Tot i això, quan analitzava mes a mes les millores (manteniment de conducta social i reducció de la disrupció), m'adonava que el millor dia d'un mes era com el pitjor del següent i que, per tant, hi havia millora, per molt difícil que fóra tindre-la en compte a cada moment. Crec que tot professional i familiar que treballe amb alumnat en circumstàncies similars es podria beneficiar d'esta orientació. Per cert, vaig arribar a traduir estos articles per a facilitar-ne la lectura per a família, companys i professionals que no pogueren llegir en anglés. Tinc un document redactat amb totes les millores que el discent va tindre gràcies a la lectura d'estos articles. Alguns dels exemples impliquen:

Il·lustració: Actuació en una obra de teatre de 'El Quixot' amb centenes de persones

- Participar en una obra de teatre de 'El Quixot' davant de 400 persones.
- Ensenyar a una mare i a la família sencera a comunicar-se per primera vegada amb el seu fill amb TEA (gràcies a una tutoria activa, que vaig aprendre que es feien a la Comunitat d'Aprenentatge *La Paz* d'Albacete). Des d'aleshores, l'estudiant va adquirir llenguatge comprensiu i expressiu.
- Fer-li jugar amb altres xiquets i xiquetes per primera vegada en la seua vida (vam tardar 3 mesos a aconseguir-ho).
- Reprendre la relació amb el seu pare, ja que portava prop d'un any i mig sense veure'l per la pandèmia (el pare no podia veure'l per si li contagiava COVID 19, ja que podia perdre gran part de la seua família, els membres de la qual patien altres condicions que els feien extremadament vulnerables a la malaltia). Això va ser possible gràcies al fet que, després de 5 mesos, l'estudiant va millorar tant el seu

comportament que fins i tot va aprendre a portar mascareta, podent reprendre la relació i el contacte amb la família paterna.

- La retirada de bolquer amb 7 anys (2 mesos vam tardar, quan fins aleshores havia resultat impossible).
- Una de les victòries més grans va ser comprovar com, amb el temps, professors nouvinguts al centre entraven a l'aula condicionats per la por a la disrupció que podrien presenciar, molt en contrast amb etapes anteriors, i de vegades els costava identificar on estava l'estudiant: havia millorat tant que de vegades costava entreveure'l entre la multitud, tota una proesa en comparació amb anys anteriors.
- L'actual assistència vespertina a la biblioteca tutoritzada del centre; fet remarcable, ja que l'estudiant havia sigut rebutjat en altres activitats extraescolars.

El CEIP José María de LaPuerta introduce el pádel a los alumnos

El CEIP José María de LaPuerta ha dado comienzo a una campaña de recogida de material de pádel (pelotas y palas principalmente en desuso) para introducir este deporte a los niños y niñas del centro. Cualquiera persona podía donar o traer el material a través de algún niño o entregándolo en persona en conserjería a nombre del profe Javi, que se encargará de cuidar y de sacarle el máximo partido para la práctica de pádel de los chicos y chicas en el recreo.

En el centro se centrarán en la práctica del pádel como una afición y hábito saludable para todos: niños con más o menos dificultades de cualquier tipo. Todos tendrán la posibilidad de participar.

A diferencia del pádel adapta-

do, el deporte inclusivo se caracteriza por incluir a chicos y chicas con y sin necesidades educativas especiales, haciendo que interaccionen, se ayuden y mejoren mutuamente a nivel cognitivo, social, afectivo y motriz. Otra ventaja del pádel es la gran difusión y práctica que tiene entre chicas y mujeres, tanto en modalidad mixta como femenina. Esto ayudará a que las niñas del colegio puedan tener claros referentes en su entorno, como la jugadora cartagenera Patty Llaguno, exnúmero 1 del mundo.

Es importante mencionar también a otro importante jugador cartagenero internacional, Víctor Ruiz.

Además, en Cartagena existen múltiples instalaciones para jugar al pádel. Algunas ya han colaborado con el centro donando material para esta iniciativa. Se trata del Club de Pádel Cartagena, Pádel Center Cartago y La Palma.

Se suman a ellos muchas otras personas que han confluído su material y hasta incluso dinero para que las nuevas generaciones puedan un día disfrutar de lo que ellos hacen: jugar al pádel. Incluimos una mención a especial a

Javi Mas, antiguo conserje del colegio.

Las donaciones están ya permitiendo a decenas de niños jugar al pádel en los recreos. Todos disponen de grupos de iniciación y nivel avanzado tanto para niños y adultos para practicar pádel.

El centro dispone ya de 40 palas donadas para aquellos que no puedan traer la suya propia.

Los alumnos del CEIP José María de LaPuerta con sus palas. L.O.

Il·lustració: Ús del pàdel com a inclusió educativa als

patis, augmentant interaccions amb iguals, fomentant el desenvolupament motriu, prevenint les conductes disruptives i autoagresives a més de contribuir a la seua atenció conjunta i sociabilitat.

- La iniciació en un esport de moda com és el pàdel, gràcies a la disposició d'un monitor a acceptar-lo als seus entrenaments (després de múltiples negatives en altres activitats i esports). Per a la seua facilitació, es va començar a realitzar al centre la introducció al pàdel als patis. Es va realitzar una recol·lecció de material de pàdel a la ciutat que va mobilitzar prou recursos per a la introducció d'este esport a desenes de xiquets i xiquetes, entre ells, l'estudiant ací descrit. L'experiència es va reflectir a la premsa local.
- És especialment rellevant assenyalar que, gràcies a estes actuacions reflectides als articles, vam aconseguir avanços acadèmics en totes les àrees, incloent:
  - A l'àrea de Matemàtiques, realitzar procediments de més de dos passos.
  - A l'àrea de Llengua, assolir un nivell d'escriptura similar al dels iguals de la seua edat i un rendiment lector proporcional al seu nivell cognitiu, lingüístic i evolutiu.
  - A l'àrea d'Educació Física, fer una bateria d'exercicis en cadena sense ajuda, pràcticament.
  - A l'àrea de Música, realitzar coreografies de fins a 4 minuts.
  - A l'àrea de Plàstica, poder fins i tot ajudar altres companys amb les manualitats.
  - A l'àrea de Science, respondre a exercicis d'una pregunta de manera autònoma.
  - A Religió, poder mantindre una conducta poc

disruptiva durant llargs períodes de temps.

A l'àrea d'Anglès, aprendre *phonics* (sistema d'ensenyament de lectoescriptura) i llegir i escriure en totes dues llengües.

Il·lustració: Material de Llengua Estrangera – Anglès: reforç de vocabulari paral·lel en totes dues llengües i material de 'Phonics' contribuent a l'adquisició de lectoescriptura en totes dues llengües. El material se centrava en el mateix currículum que la resta de xiquets i xiquetes, però d'una manera més manipulativa i interactiva juntament amb els seus iguals.